

NIEUWE OPENBARINGEN

Het is ongeveer 60 á 70 jaar geleden dat allerlei nieuwe invloeden zich kenbaar maakten en nieuwe openbaringen het leven gingen beïnvloeden zowel in het Westen als in het Oosten. Wij denken hierbij onder meer aan de theosofische en antroposofische gedachtegangen. Wij denken aan de opleving van de Rozekruisgedachte. Het is duidelijk, dat in deze periode nieuwe en mystieke denkwijzen zijn ontstaan of oude denkwijzen nieuwe interpretaties hebben gevonden. Hierdoor wordt de mens geconfronteerd met een wereld, die sterk verschilt van die van het christendom.

In het christendom was het ongeveer zo; Het staat in de bijbel, of in een ander geval: Rome heeft het gezegd, dus is het zo, dus doe je zo. Denken is verboden. Nu worden wij geconfronteerd met filosofieën, die - ofschoon ze toch, in de loop der tijden een dogmatisch karakter hebben gekregen in wezen de zelfwerkzaamheid, het zelfstandig denken en streven van de mens aanmoedigen. Het is alsof de massamagie plaats gaat maken voor een meer persoonlijke, een meer innerlijke bewustwording.

Er zijn sedert die periode heel wat verschillende profeten naar voren gekomen. Ik zou kunnen teruggrijpen naar degene die heeft geprobeerd de eenheid van alle godsdiensten te bewijzen. Ik zou u kunnen wijzen op vele denkers, die misschien niet helemaal geestelijk, maar toch wel met een bijzondere nadruk, de menselijke wereld hebben willen ontleden en daaraan een nieuw karakter hebben kunnen geven. Het was een tijd van geestelijke gisting, die zelfs nog intenser was dan vóór Jezus' geboorte. Daarnaast ontstonden in die tijd dezelfde strijdperikelen, die wij ook rond Jezus' geboorte hebben gekend. Gebieden worden bezet en bevrijd. Er zijn oorlogen. Grootmachten proberen hun kracht in de wereld te bewijzen.

In die tijd komt er een Wereldleraar. Een onopvallend man. ingenieur van opleiding. Een man, die eigenlijk heel nuchter en technisch denkt, maar die in voorbereiding op hetgeen de Meester zelf op de wereld voor deze era zal brengen ons confronteert met de eenheid van het mens-zijn. Ik zou u juist uit deze denkwijzen een paar citaten willen geven om duidelijk te maken in welke richting het nu gaat.

"De wereld en de mensheid is één geheel. Wereld en mensheid bestaan niet slechts in deze vorm maar zijn met elkaar verbonden door alle denkbare vormen en werelden."

"Wie de mensheid haat, haat zichzelf, die zijn medemens bemint, bemint zichzelf. Want alle dingen zijn één geheel en geen van ons kan meer zijn dan een ander. En niemand van ons zal ooit de mindere zijn."

Een denkwijze, die een kosmisch geheel veronderstelt, waarin eigenlijk geen plaats meer is voor het "ik ben heiliger dan jij". Een denkwijze, die zelfs nu nog in vele gevallen opgang maakt. Een volgend citaat is misschien interessant, omdat het meer technisch is. Het werd gegeven aan enkele studenten omstreeks 1940.

"Wij leven in vier dimensies en wij ervaren de tijd. Maar er zijn meer afmetingen denkbaar en berekenbaar, dat is wel aangetoond. In alle afmetingen bestaan wij en niet slechts in de afmetingen die wij erkennen. Daarom zijn onze mogelijkheden groter dan wij beseffen, maar ook onze verbondenheden en verantwoordelijkheden van een geheel andere aard dan wij veronderstellen."

Hier wordt dus duidelijk gemaakt, dat de belangrijkheid van verbondenheid tussen mensen (de relatie mens - wereld) niet kan worden bepaald door de uiterlijke verschijnselen van de kenbare wereld, maar dat zij voor een zeer groot gedeelte hun werkelijk belang juist vinden in werelden en aspecten, die voor de mens op dit moment althans zintuiglijk niet kenbaar zijn. Een laatste citaat om deze tendens nog iets verder te omschrijven.

"In uzelf zijt gij één met het geheel. Maar zo gij deze eenheid ervaart, hoe zult gij iets kunnen afwijzen zeggend; 'Dit ben ik niet'. Er zijn geen grenzen voor onze verbondenheid."

Er zijn geen belemmeringen voor de eenheid, die wij vormen met het geheel. Uit deze eenheid moeten wij leven en denken, want alleen zo zullen wij de ware wereld beseffen."

Ik zou zo voort kunnen gaan, maar wij hebben in de loop der tijden al zoveel citaten gegeven uit de leringen van de Wereldleraar. Ik heb hier alleen geprobeerd te schetsen wat de nieuwe gedachtegang is. Er is niet meer het denkbeeld van een God, die ons in één rijk onder één gezag verenigt. Er is eerder het denkbeeld van een God, die uitdrukking krijgt in al wat er bestaat en daardoor juist een eenheid creëert waaraan al het geschapene deel heeft zonder enige uitzondering. De naastenliefde is niet meer een vorm van zelfverloochening, het is een vorm van zelfbevestiging geworden. Zonde en schuld zijn geen kwestie meer van handelen tegen bepaalde wetten. Het is eerder een niet gehoorzamen aan je besef van juistheid in het geheel waartoe je behoort. De nieuwe openbaring brengt veel waarden, die tot de oude waarden behoren. Wij zullen in vele uitspraken iets van het christendom herkennen, zoals in enkele leringen, iets van het boeddhisme schuilt en zelfs Mohammed komt hier en daar op de proppen. Nu wil ik de hindoe-leringen dergelijke maar buiten beschouwing laten. Al het oude wordt in een nieuwe verband samengevoegd. Dat verband is juist bij de Leraar erg reëel. Hij is er de man niet naar om te zeggen: Maak je los van de hele wereld en streef, alleen het geestelijke na. Het enige dat hij zegt en ik citeer letterlijk is;

"Het is een dwaas, die zich laat beheersen door de middelen, die hij in de wereld gebruikt. De wijze echter, zonder zich erdoor te laten gebruiken, gebruikt ze voor zijn doel, opdat hij in een innerlijke rust de eenheid der dingen kan beseffen."

Hij zegt dus helemaal niet; techniek weg en alleen maar zuiver en rein leven of zoiets. Hij zegt doodgewoon; we moeten zien dat wij niet worden beheerst door de dingen. Wij moeten meester zijn over de dingen die wij gebruiken. Ik geloof, dat daar een heel nuchtere benadering ligt die wij in zeker opzicht bij de Meester niet aantreffen. Maar dat komt omdat de Meester meer speelt op innerlijke waarden en gevoelswaarden, terwijl de Leraar volgens mij in de eerste plaats ook een nuchter mens is, als hij zegt:

"Een spoorweg leg je aan om je sneller van de ene plaats naar de andere te begeven. Indien je een reden hebt voor die snelheid, is de spoorlijn kostbaar. Indien je geen reden hebt voor de snelheid, is het een blinddoek die het je onmogelijk maakt te zien waar je bent."

Dat is zo nuchter als $2 \times 2 = 4$. U leeft in de wereld. U moet de wereld beseffen. U moet alles zien en alles beleven, dan leeft u pas echt. Heb je werkelijk een dringende noodzaak om snel te zijn, dan zijn er hulpmiddelen genoeg waardoor je de snelheid kunt bereiken. Maar indien je die haast niet hebt, die noodzaak tot snelheid, dan ben je wel een dwaas om zo hard op te schieten. Ik, meen dat dit een heel logische oplossing is. De Meester is ook geen vriend van wat ik het ambtelijk technocratisch denken noem. Hij heeft namelijk in een lezing gezegd, die ik hier kort zal samenvatten:

Lieve mensen, de wereld is er voor de mens; en de mens is er om gelukkig te zijn. De mens kan alleen gelukkig zijn, indien hij één is met zijn wereld. Die eenheid kun je nooit bereiken door overal hekken neer te zetten. Een mens is alleen gelukkig, indien hij met zijn medemensen op de juiste manier samenleeft. Die juiste samenleving verkrijgt je echter niet door vele wetten, wél door een besef van wat noodzakelijk is. Daarom moeten wij proberen de innerlijke mens te benaderen en vanuit die innerlijke mens te werken en te leven; al het andere is dan bijkomstig. De vorm bepaalt nooit de inhoud, ofschoon soms de inhoud mede bepalend kan zijn voor de vorm.

Laten wij Nederland eens nemen. Nederland is een kerkprovincie vol onrust. Overal zijn er splijtingen tussen evangelische en niet- evangelische, baptistische, Katholieke, oud-katholieke, nieuw-katholieke en weet ik wat nog meer voor katholieke verenigingen. Een ieder doet het op zijn manier. De meesten zeggen: Wij hebben de waarheid en een ander heeft die niet. Dan kunnen wij zeggen; Er bestaat wel een samenwerking, maar die zegt eigenlijk niets. Die samenwerking is iets waardoor men probeert samen te gaan in een zekere regel of wet zonder daarbij zijn eigen houding tegenover de ander te wijzigen.

De Wereldleraar zegt doodgewoon: "Als u nu uw houding wijzigt, dan ziet u vanzelf bij welke groep u nu wel of niet wilt behoren." Maar elke groep zal dan zeggen; De andere groepen zijn ook goed. Dat is geloof ik kentekenend. De Wereldmeester die zich openbaart is mystiek, dat is waar. Maar in al zijn mystieke uitspraken doet hij toch niet direct denken aan het "Dikke

Jongetje" of anderen die zich God, Goddelijk, Ingewijde of Groot-Meester noemen. Het belangrijke van hem is eigenlijk dat hij niets bepaalt tot een zekere leer. Alle groeperingen en openbaringen van de laatste tijd proberen steeds te zeggen: Onze gemeenschap, onze groep is goed. Zelfs de Meester zegt; Het is niet belangrijk tot welke gemeenschap je behoort. Het is belangrijk hoe je van daaruit beleeft. Ik citeer;

"Wie in zichzelf reikt tot de hogere krachten en het licht dat ook in hem verborgen is, hij vindt een waarheid, die vanuit elke lamp haar licht verspreidt."

Nu is het natuurlijk voor een godsdienst niet erg prettig als ze een "lamp" wordt genoemd. Maar het gaat om het licht. De Meester gaat dan verder:

"Wat baat het u, zo gij duizend lampen bezit en niet het middel hebt om ze licht te doen verspreiden. Zorg, dat gij het licht bezit. Zo gij de lamp daarvoor dan nuttig acht, laat het daardoor stralen, maar wees eerst lichtend voor uzelve. Erken het licht in uzelve en werk met het licht opdat uw wereld worde verlicht en haar duisternis wijke."

Met al die predicatiegedachten staat de mens - ook bij de Meester - op zichzelf. Je luistert naar hetgeen de Meester zegt, dan is dat niets. Ik zal u helpen. Neen, hij zegt: Alles wat je wilt, bestaat in Jezelf; je moet het alleen ontdekken. Wie in zichzelf de waarheid zoekt, die is onafhankelijk van alles behalve van de scheppende Kracht. Maar op het ogenblik, dat je iets bindt aan een bepaalde vorm of aan een bepaalde bewijsvoering, ben je weg." Om het letterlijk aan te halen.

"De werkelijkheid die in u leeft omvat meer dan de kosmos, die gij kent. Hoe wilt u haar bewijzen in de termen van uw wereld of registreren in de ervaringen en emoties die gij ondergaat?"

Hier zie ik een grote tegenstelling tussen juist deze openbaringen en de openbaringen, die op het ogenblik met veel tam-tam over de wereld worden verbreid. Het is waar, wij horen niet veel van de Wereldleraar en de Wereldmeester. Hun gedachten breiden zich ondergronds uit. Denk niet, dat dat wat nieuws is. Het christendom is ook een ondergrondse beweging geweest voordat het hoogmoedswaanzin kreeg en vanuit de St. Pieter de wereld begon te regeren. Hier is overal een denkwijze die een tikje verandert, de mentaliteit, die een klein beetje gericht wordt. Als u naar "Dikke Jongetje" gaat, dan kunt u van de vertegenwoordiger een psychische schok krijgen, die door een zekere geladenheid kan ontstaan. Als u het zelf ook eens wilt doen, kunt u dat misschien bereiken door uzelf een grote statische lading te bezorgen en op rubberzolen te gaan lopen. Als u dan een ander aanraakt, dan krijgt die ook een schok en als er voldoende suggestie bij zit, dan hoort hij ook de engeltjes zingen. Dit is gewoon een trucje. Dit zegt niets over de juistheid van de leer of over de juistheid van de discipline en ook niets over de verplichtingen die u dan heeft tegenover degene die u een schok geeft.

Hier zitten we dus op een verkeerd spoor. Er zijn heel veel ervaringen en emoties, die je kunt ondergaan. LSD kan een ervaring zijn, maar is het daarom een goddelijke openbaring? Ik meen, dat het dat nooit zou kunnen zijn, tenzij de mens in zich sterk genoeg is om de ervaring te registreren en dan heeft hij LSD weer niet nodig, want dan kan hij het zonder dat ook wel. En zo is het eigenlijk met een groot gedeelte van de dingen, die er op het ogenblik worden geopenbaard. Je wordt geconfronteerd met allerhande leefregels, met dogma's, met stellingen, met vaak ontstellende wijsgerigheden, soms met holheden wier galm vele mensen overdondert. Als je kijkt wat er overblijft, dan is dat alleen maar een mens, die afhankelijk is, die als een verslaafde iets geestelijks najaagt zich onderwerpend aan een ieder die haar pretendeert hen die gave te kunnen verschaffen.

Stel hier nu eens tegenover het werk dat zowel de Wereldleraar als de Wereldmeester hebben gedaan. Zij hebben u geconfronteerd met vrijheid. Vrijheid, die niet bestaat uit bandeloosheid waarbij je je gang maar gaat en iedereen zich maar aan jou heeft te onderwerpen. Maar de vrijheid waardoor je je verbondenheid met allen beseft en uit dit besef ten aanzien van alle dingen juist kunt reageren.

Geluk. Natuurlijk, dat geluk van de uitverkiezing, de bijna hysterische beleving van eigen verbondenheid met God. Dat is allemaal erg mooi. Maar wat de Meester brengt, is niet die uitverkiezing en die beleving. Het is eerst de sereniteit in jezelf waardoor je gaat beseffen dat je niet alleen staat, niet alleen kunt zijn of staan, dat je deel uitmaakt van een totaliteit. In dat

beseft van de totaliteit vind je God. Hem vind je ook overal terug. Hij geeft je de blijdschap van het leven. Hij geeft je de vreugde van het leven. Maar Hij zegt niet dat je het op een bepaalde manier moet waarmaken.

Misschien is het relevant in dit verband een opmerking te citeren, die wordt gemaakt toen iemand het had over de jeugd. (Dat hadden ze in Jezus' tijd ook al, wat moeten wij aan met de jeugd? Dat is het eeuwige probleem van de ouderen die niet mee kunnen.) Ze zeiden tegen de Meester; "Heer, al die jonge mensen tegenwoordig, ze gaan maar samenhouden, ze streven maar naar genot en ze doen maar. Hoe moeten wij daar tegenover staan?"

Toen gaf de Meester dit antwoord:

"Op hun wijze zoeken zij hetzelfde wat jij op uw wijze zoekt, de vrijheid van een innerlijk geluk waardoor de wereld niet slechts draaglijk is, naar de uiting is geworden van een groot geheel waartoe jij behoort. Wie zal zeggen welke weg eerder tot het doel voert, want het is wat in u leeft dat bepalend is voor hetgeen jij bereikt, niet de uiterlijkheid van uw daden."

Nu, dat wordt nogal kwalijk genomen door sommigen. Dat is ook wel begrijpelijk. Er zijn heel veel die zeggen: Wij hebben ons altijd ontberingen opgelegd vanwege de eeuwige zaligheid en nu komt er iemand en zegt dat het niet nodig is geweest. Dat kan niet. Wij hebben zoveel ellende gehad voor niets. De Wereldmeester is met al zijn mystiek toch wel erg reëel. Op een andere manier dan de Leraar. Deze is technisch, die kun je aanvoelen, die kun je logisch volgen. Bij de Meester moet je eigenlijk aanvoelen wat hij wil zeggen. Op een gegeven ogenblik roept hij uit;

"Er is niet één waarheid die deze wereld kent, want de waarheid die het Al omvat, omvat meer dan de wereld. Zo jij de waarheid in uzelve draagt, zult u haar niet spreken. Maar haar te beleven is de vreugde waardoor ge alles kunt aanvaarden en in alles het geheel voortdurend weer beleven. Het is de harmonie met de Vader, de scheppende Kracht van waaruit jij in alle dingen aanvaardend vreugde vindt."

Aanvaardend vreugde vindt. Dat is veelzeggend. De wereld is er niet een van verzet en van strijd. Het is een wereld van aanvaarden; zo is het nu eenmaal.

En dan niet in de negatieve zin van; nu ja, het is eenmaal zo, wij moeten er mee leven. Maar de erkenning het is nu zo, dat heeft zijn betekenis. Al wat er gebeurt - hoe wonderlijk, hoe wreed en hoe onmogelijk het ons ook toeschijnt - heeft zijn zin en betekenis, want het is deel van het geheel. Als ik het geheel voel, dan zal ik ook het verband kunnen voelen met alle gebeurtenissen en daarin dus toch weer de waarheid het licht en de vreugde erkennen. Ik zou zeggen; daar hebben wij een fantastische openbaring. Er zijn natuurlijk ook openbaringen geweest waarin men op een heel andere manier wordt geconfronteerd met iets van een kosmische eenheid, Denk b.v. eens aan Mary Edy Baker (Christian Science). Hier heeft men de bijbel gebruikt als een soort kosmisch receptenboek. Op zichzelf, geloof wel, dat daarin hier en daar wat teveel aan dogmatisme, zelfs aan kolder is binnengeslopen. Maar is het aan de andere kant niet zo, dat wij in ons zelf altijd de kracht van de kosmos en van de Schepper kunnen ervaren en dat die kracht alle dingen mogelijk maakt? Als je bidt voor iemand, dan is dat bidden niet alleen maar een methode om via een magisch spreukje een ander beter te maken. Het is doodgewoon een harmonie erkennen en deze overdragen aan de ander; verenigd zijn in een harmonie waarbij de hoogste kracht aanwezig is. Waar die harmonie er is, daar vallen de storingen en kwalen weg, zelfs als de wetenschap zegt dat het onmogelijk is.

Ik mag hier de Leraar nog eens citeren.,

"Ik weet, dat de wetenschap voor de mensheid erg belangrijk is. Maar wat is de wetenschap anders dan het schuim dat drijft op de golven van een oceaan die leven heet."

Waarmee hij wilde zeggen; Uw wetenschap is iets voorbijgaands. Het is a.h.w. het gevolg van de beweging van het leven, van de ontwikkeling. Maar wij moeten niet zeggen dat het schuim de oceaan bepaalt. Wij kunnen zeggen dat het een product ervan is. Wetenschap, vormen van denken, logica, sociaal en ander denken zijn het resultaat van het leven en bewegingen: het kosmische leven waarin wij nu bewust zijn. En dan is ook weer denkbaar waarom de Meester op een ander ogenblik zegt:

"Uiterlijkheden en wetten van uiterlijkheden gaan voorbij, in een tijd die niet bestaat. Want de werkelijkheid is het blijvende waartoe wij behoren. Dit beseffend zijn wij meer dan al wat

het tijdelijke omschrijft. Maar willen wij vanuit onszelf het tijdelijke omschrijven, zo zullen wij dit doen uit het eeuwige en daarmede niet de regels van dit ogenblik stellen, maar de erkenningen die altijd geldig zijn."

Misschien maak ik het u een beetje moeilijk, naar hij heeft het nu eenmaal gezegd en hij heeft het niet voor niets gezegd. Alle dingen zou je kunnen verdelen. Nu ga ik een stelletje openbaringen en redeneringen samenvatten om het eenvoudig te houden.

Alle dingen die wij ervaren, die wij zien en die wij doen zijn het verschijnsel van wat wij zijn. Wat wij zijn is niet een persoonlijkheid die alleen staat. Wij zijn als persoonlijkheid een functie van het geheel. Wij behoren bij dat geheel. Wij kunnen zonder dat geheel niet bestaan. En een bepaald facet van dat geheel wordt door ons mede gemanifesteerd. Daarom is het eigenlijk ook niet zo belangrijk wat de uitingen zijn. Want die uitingen zullen met alle andere uitingen voortdurend samensmelten, totdat er weer een op zich harmonisch geheel ontstaat;

Wij kunnen ons druk maken over het lijden op de wereld. Maar op zichzelf is dat natuurlijk voor de wereld. Maar als wij ons niet druk maken over het verschil in lijden tussen ons en een ander, dan verwaarlozen wij de verbondenheid, die er bestaat en daarmee iets wat voor ons essentieel is. Het gaat er dus niet om dat wij zo'n medelijden hebben met al die anderen. Het gaat er eerder om dat wij beseffen, dat het feit dat wij medelijden dan een ander ons de verplichting geeft om die ander te helpen of te troosten. Wij moeten een eenheid, een evenwicht nastreven. Hoe wij dat evenwicht noemen is niet belangrijk.

In de leringen van de Wereldleraar komt het begrip Christus praktisch niet naar voren. In de leringen van de Wereldmeester wordt het meermalen genoemd. Maar altijd weer wordt het genoemd als een kwaliteit, niet als een persoon. Dat is erg opvallend. Niet alleen dat men zegt; Die oude goden met hun baarden en bliksemschichten, dat alles is achterhaald, maar het is ook; wat God ís weten wij niet. Wij kennen God in dat wat wij tezamen zijn, en dat is het enig belangrijke. God is de toestand waarin de totaliteit verkeert. Misschien is Hij de bron daarvan, maar dat kunnen wij niet erkennen, dat weten wij niet. De Christus is de verbondenheid, zoals die wordt beseft, uitgedrukt in het geheel en niet in één persoon. Het is een eigenschap, die in de totaliteit bestaat en die voor een ieder, die zich bewust wil worden van het geheel toch manifest moet worden, die moet uitdrukking vinden in wat je bent, hoe je denkt, hoe je leeft en vooral hoe je in je zelf ervaart en het geheel benadert. De dood heeft in het verleden nogal een rol gespeeld. In vele vormen was de dood eigenlijk iets wat je op de een of andere manier kon afkopen. Zelfs nu zijn er nog mensen, die uitroepen dat het einde der wereld nabij is, maar dat zij en degenen die hen volgen als uitverkorenen door alle rampen zullen blijven voortbestaan in een Duizendjarig Rijk (het lijkt Hitler wel) waarin God de glorie van zijn Zoon zal openbaren en de Zoon des mensen wedergekomen als rechter zal zitten over allen en hen, die nog leven op de Wereld zal doen ingaan in zijn eeuwige glorie. Het is logisch, dat die mensen zo denken. Voor hen is het een manier om te ontkomen aan hun onvrede, met het geheel, hun angst voor de dood als een verschijnsel waarmee zij anders geen raad weten. In de leringen van de Leraar zowel als van de Meester is de dood eigenlijk onbelangrijk De leraar zegt op een vraag, die hem daarover wordt gesteld:

"Wat is de dood anders dan de rustpauze, die wij nemen wanneer een dagreis voorbij is en wij ons voor bereiden voor een volgende dag van trekken."

Dat is een fantastische omschrijving. Dat is zo doodnormaal. Je hebt even rust nodig, zegt hij, en heb daar nu maar vrede mee, want morgen gaat de zaak weer precies zo verder.

De Meester zegt het weer een beetje anders. Hij gebruikt het woord "dood" dan ook niet. Hij zegt"

"Licht en schaduw zijn beide deel van de totaliteit. Zo ons besef de totaliteit nog niet omhelst, zullen wij gaan van Licht naar schaduw, van schaduw naar licht. Steeds weer in onszelf erkennende het geheel en vanuit onszelf openbarend het geheel, totdat het geheel voor ons een doel is van datgene wat wij zijn en schaduw en licht versmelten tot de eenheid van een werkelijk bestaan."

Dit is iets waarover je heel erg moet nadenken, wat je eigenlijk zelf moet beleven en niet alleen naar logisch ontleden. De nieuwe openbaringen hebben dus een bepaalde tendens. Het is overigens opvallend dat de grote openbaringen van de komende periode juist de nadruk

leggen op de eenheid der dingen en scheidingen, die op vele manieren in het verleden zijn gemaakt, ongedaan maken. Daar wordt niet meer gesproken over uitverkoren volkeren een uitverkozene Gods. Daar wordt gesproken over de eenheid, die wij zijn waarin alles z'n deel heeft en hoogstens het besef van de totaliteit een verschil in beleving tot stand brengt. Daar wordt niet meer gesproken over de noodzaak om streng wetenschappelijk verder te gaan of over de eeuwige innerlijke wereld, die alle uiterlijke feiten overkoepelt en die alles aan zich ondergeschikt maakt. Het is doodgewoon zo; Als er iemand komt en zegt.

De wereld is vierkant en de maan is van groene kaas, dan zegt de Wereld Leraar; Dat is niet belangrijk. Laat die man dat zeggen. En als die mens zegt; De wereld is het centrum van het heelal, of; het is een vliegen poepje dat uit de werkelijkheid is geworpen, dan zegt de Wereldleraar; Nu ja, zeg dat maar, het geeft niets. Het is niet belangrijk hoe je de dingen omschrijft." Het is belangrijk hoe je de dingen beleeft. Als je de dingen eenmaal beleeft als een eenheid, dan is je definitie van de dingen verder onbelangrijk. Dit is kentekenend voor Aquarius. Het is kentekenend voor de hele ontwikkeling zoals die zich nu bijna een eeuw aan het afspelen is.

Ik zou ook kunnen teruggrijpen naar de openbaringen van Joseph Smith, die later door Brigham Young zo schitterend werd vertegenwoordigd in de toenemende veelwijverij (van de Mormonen) op gronde van de verguld koperen tafelen welke een engel had gebracht, die kennelijk geen cash genoeg had om echt goud te brengen. Dat hoeft men pas later ontdekt. Het gaat hier dus niet om de vraag, of er veel religies zijn gesticht. Want als wij goed kijken, dan is b.v. de leer van Mormon (een profeet) gewoon het christendom, maar in een wat andere vorm gegoten. Zo zijn er vele. Maar als je ze gaat bekijken, dan zijn ze eigenlijk allemaal een schaduwbeeld van een andere bestaande religie. Zij noemen zichzelf beter en nieuwer, maar als het erop aan komt, dan hebben ze dezelfde fouten en dezelfde kwaliteiten,

Nu komen we ineens terecht in een eeuw waarin plotseling allerlei oude wijsheden weer opduiken, de meest vreemde esoterische leringen, lang vergeten, plotseling opgeld doen, waarin de mens systemen gaat zoeken om zichzelf te ontwikkelen en innerlijke kracht te vinden. En in die tijd komt nu iemand en zegt; Ach, die uiterlijkheden zijn onbelangrijk. Het is de verbondenheid van alle dingen, die de enig werkelijke rol speelt. Ik vind dat op zichzelf iets veelbetekenends. Het zegt iets over de tijd die gaat komen. En dan moeten wij ons niet vergissen. Toen Jezus kwam, bracht hij de leer van de vaderlijke God (niet de toornige God, maar de vaderlijke God) en van de naastenliefde waardoor de verlossing word gevonden. Maar per slot van rekening, in zijn naam is het paternalisme gegroeid als zelden tevoren. In zijn naam heeft men anderen vervolgd. De naastenliefde heeft in vele gevallen plaats gemaakt voor een onbegrijpelijke geestelijke verwaandheid. Laten wij dus niet denken, dat nu de nieuwe Wereldleraar er is geweest en de nieuwe Wereldmeester, ook zijn krachten en zijn openbaringen heeft gebracht, dat de wereld ineens gaat veranderen.

Wij kunnen wel zeggen, dat het geheel van denken en zelfs een groot gedeelte van de sociale ontwikkelingen bepaald zijn geworden door hetgeen Jezus bracht. Ik geloof, dat wij dát tenminste mogen veronderstellen voor Wereldleraar en Wereldmeester. Dan is dus het begrip van éénheid niet meer een menselijke solidariteit of een groep solidariteit, maar gewoon het begrip van verbondenheid met alle dingen de basis van waaruit men verder zal werken.

De nieuwe openbaringen tonen een weg waardoor de geschillen en verschillen tussen de mensen kunnen wegsmelten, en plaats raken voor een reële erkenning dat men anders kan zijn en toch gelijk zijn plus de erkenning dat het "anders zijn" van de anderen een aanvulling is op wat je zélf bent, en niet slechts een verschil in kwaliteit of waarde. De wereld gaat in de richting van iets dat meer is dan broederschap, iets dat een eenheid is, waarbij je je niet meer afvraagt "wat is mijn positie, wat wil ik, wat doe ik?" Maar waarbij je je onwillekeurig afvraagt "hoe kan ik betekenis hebben voor een ander waardoor ons zijn als geheel tot uitdrukking komt." Ik geloof, dat dat een grote belofte is.

De nieuwe openbaringen van deze tijd - of ze verbreid zijn of niet - wijzen in de richting van een vrijere mens. Maar ook van een mens, die in de vrijheid juist zijn verbondenheid met anderen zal moeten aanvaarden.

DISCUSSIE

- ❖ *Wat is het verschil in functie voor de wereld geweest van de nieuwe Wereldleraar en de nieuwe Wereldmeester?*

Men zou het als volgt kunnen omschrijven. Een Wereldleraar is iemand, die lering geeft op grond van datgene wat in de wereld bestaat. Een Wereldmeester is iemand die op de wereld volgens de termen van die wereld lering geeft in kosmische zin. Het is dus een verschil in de tendens van de leringen. In vele gevallen zegt men dan ook dat een Leraar de weg bereidt voor een Meester. De Leraar is overigens allang weer terug gegaan. De Meester heeft zijn openbaar werk beëindigd. Dat mag ik er wel bij zeggen. Maar zij hebben beiden een afzonderlijk deel van een bepaalde taak volbracht. Iemand, die gewoon wordt geconfronteerd met zijn eigen wereld en met het geloof en de normen daarin, zal veel van hetgeen de Meester brengt niet kunnen begrijpen. Maar nu geeft de Wereldleraar een levenshouding aan, waarin ook een zekere denkwijze ligt. En op grond daarvan kan men dan weer de innerlijke waarden beleven en begrijpen, die de Meester naar voren brengt. Het is dus een verdeling van functies.

- ❖ *Leven beiden nog?*

Eén is nog in leven. Althans één is nog vaak in stoffelijke vorm op deze wereld aanwezig, dat is de Meester. De Leraar is niet meer op deze wereld.

- ❖ *Als één van de gevolgen van het beleven der eenheid noemde u de mogelijkheid van genezing tegen menselijke verwachting in. Is deze beleving een noodzaak en voorwaarde voor alle wondergenezingen? Ik denk aan de Lourdesgangers, die niet weten waaraan zij het uitblijven van het wonder in hun geval moeten wijten.*

Ik zou willen beginnen met een citaat uit de yogagenezing. Daarin staat letterlijk: Zolang nog één cel van een orgaan volledig in haar oorspronkelijke staat aanwezig is, is de volledige vernieuwing van het orgaan zonder meer mogelijk. Er is dus een basis nodig. Dat geldt ook voor de genezing waarover wij het hadden. Wat is er verder nodig? Je moet de kracht in jezelf vinden. Dat wil zeggen, de verbondenheid met de hogere kracht plus de gerichte genezingswil. Indien deze beide aanwezig zijn, zal hierdoor een groot deel van de biologische processen worden beïnvloed en is dus elke genezing, zonder weer mogelijk zolang - en dan houd ik mij aan dat citaat - er tenminste nog één cel in natuurlijke toestand aanwezig is van het orgaan waarin de genezing moet plaatsvinden. Wat de Lourdesgangers betreft, deze mensen gaan er eigenlijk heen in een wat passieve verwachting. Ze gaan daar naartoe en de indrukwekkende bijeenkomsten hebben een grote suggestieve waarde. Er wordt een gemeenschappelijke kracht opgebouwd, die soms door de interesse van een aantal der aanwezigen zich inderdaad op de zwakste punten (degenen die het gemakkelijkst ontvankelijk zijn) kunnen ontladen. Maar de mensen komen daar niet om in zich de Goddelijke Kracht van de genezing te activeren. Ze komen daar om door een goddelijke Kracht genezen te worden. Ik geloof, dat daarin het grote verschil ligt. Als je denkt misschien zou ik wel eens kunnen genezen, dan is dat heel iets anders dan in jezelf voelen: ik genees nu, want die kracht is met mij. Ik meen, dat dat verschil aansprakelijk is voor de teleurstelling die vele Lourdesgangers moeten ervaren.

- ❖ *Kunt u iets dieper ingaan op de individuele waarde van de mensen en de samenwerking van de mensen? Het zal toch niet de bedoeling zijn dat men iets van zijn individualiteit opgeeft, wat toch meestal gebeurt bij een samenwerking.*

Dit is een heel wonderlijke vraag. Ik geloof namelijk, dat een samenwerking eerst dan werkelijk mogelijk is, indien men niets van de individualiteit in zijn kwaliteiten opgeeft, maar wel - en dat is wat anders - van de neiging om die alleen op zijn eigen wijze tot uiting te brengen. Het is dus een coördineren van de individuele kwaliteiten en eigenschappen, zodat door de samenwerking van de kwaliteiten en eigenschappen met de verschillende individuele kwaliteiten en eigenschappen van anderen een resultaat ontstaat dat groter is dan de waarde, van de afzonderlijke factoren. Als u zegt: hoe moet dat met het individuele leven van de mens, dan zou ik het zo willen formuleren: Als een mens beseft dat hij een specifieke uiting is van het geheel is, zal hij beseffen dat de kwaliteiten en eigenschappen die hij bezit - onverschillig of deze nu goed of kwaad worden genoemd door de mensen - in dit geheel belangrijk en van betekenis zijn. Hij zal echter niet meer deze kwaliteiten en eigenschappen tegenover het geheel stellen, maar trachten daarmee op zuiver persoonlijke wijze binnen het geheel te functioneren. Daarin ligt de oplossing. Veel mensen denken dat individualiteit betekent dat je

waarmaakt wat je wilt. Maar voor deze mensen is hun persoonlijkheid alleen maar een conglomeraat van wensdromen, angsten en begeerten. Maar die zijn niet belangrijk. Het zijn de eigenschappen die belangrijk zijn. Deze eigenschappen moet u dus gebruiken om de tekorten van anderen aan te vullen en omgekeerd moet u anderen aanvaarden, zodat zij uw tekorten kunnen aanvullen. De betekenis van de individualiteit ligt namelijk in het vermogen een geheel eigen aandeel te hebben in het ontstaan van een geheel,

❖ *U heeft gezegd, dat men eigenlijk het leven, alles wat gebeurt, moet accepteren en daardoor een zeker geluk kan ondervinden. Ik vind dit erg stoïcijns. Dit is namelijk hun gedachten (van de stoïcijnen). Vindt u dit niet een erg gemakkelijke oplossing? Is men niet te vlug geneigd zich te laten leiden en de vrije wil buiten spel te laten? God heeft de mens geschapen met een eigen wil en de vrijheid van handelen. Ik vind accepteren erg gemakkelijk, maar waar blijft de waarde en het doel van het leven?*

Ik vind dit een heel mooie redenering. Mag ik de oplossing geven? Je hebt een oplossing nodig, als er een lek zit in een fietsband. En waarvoor? Omdat ze het bindende element is tussen datgene wat beschadigd is en gerepareerd moet worden en datgene waardoor de reparatie mogelijk wordt. Misschien zou je dat op dezelfde manier kunnen zeggen voor dat aanvaarden dat u erg stoïcijns noemt. De doorsnee-mens is voortdurend bezig om dat wat is te kritiseren. Hij gaat dus niet uit van het beste te maken van wat hij is. Néén, hij probeert het aan te passen aan dat wat volgens hem zou moeten zijn. Het resultaat is, dat hij in feite voortdurend in het verleden werkt. Hij zegt dan: deze toestand is niet juist, die moet anders. Maar dat is niet waar. Deze toestand bestaat. Ik aanvaard deze toestand; en binnen deze bestaande toestand probeer ik de dingen, die juist en belangrijk zijn voor mij waar te maken. Dit is niet stoïcijns in die zin dat men zegt, het totaal van gebeuren overspoelt mij. Ik ben daarin machteloos, dus moet ik aanvaarden. Dit is ook geen fatalisme van: daar is een noodlot dat dit voor mij bepaalt. Het is de logische consequentie van het erkennen: ik ben deel van het geheel. Als deel van het geheel kan ik niet dat geheel kritiseren. Ik kan slechts volgens eigen besef mijn persoonlijke bijdrage in en op elk moment, geven volgens mijn beste intenties. Ik denk, dat hier toch een heel groot verschil ligt met hetgeen u meent te impliceren. Dan is er verder nog de vraag; God heeft de mens geschapen met een eigen wil. Hoe weet u dat? Waar haalt u dat vandaan? Uit de een of andere openbaring? Maar die openbaringen zijn door mensen neergeschreven. God is niet naar beneden gekomen om als auteur een boek te ontwerpen. Wat is neergeschreven is het resultaat van vele overwegingen. Het is het resultaat van vele interpretaties door mensen van wenselijkheden op grond van hun eigen Godsvoorstelling. Als u zegt dat de mens een eigen wil heeft, zo ben ik geneigd om dit althans ten dele te betwijfelen. Willen veronderstelt wéten. Als je iets niet kent, kun je ook niet willen. Dus waar geen volledig kennen is, is geen willen nodig.

Als God u schept met een vrije wil en hij geeft u niet de kennis om die wil te gebruiken, dan heeft u niets. Anders gezegd; uw wil wordt beperkt door uw vermogen tot erkennen. Juist in de citaten en de samenvattingen daarvan, die ik u heb gegeven heb ik getracht u duidelijk te maken dat je moet uitgaan van wat er bestaat. Je moet niet zeggen. Dit zou anders moeten zijn. Je zou moeten zeggen; Hoe kunnen wij met wat er ís verdergaan. Hoe kan ik betekenis krijgen in dit bestaan, niet door iets af te breken of te vernietigen, maar door er mijn persoonlijkheid in te leggen en zo de juiste betekenis - voor zover ik die kan dragen - daaraan te geven. Ik geloof, dat hiermee dus een positieve gedragslijn en ook een willen kan bestaan. Het willen wordt natuurlijk beperkt door UW begrip van het aanvaardbare, uw voorstellingsvermogen. De wil is niet onbeperkt vrij. U wilt als een persoonlijkheid, want u bent deel van het geheel. Maar ín u zijn bepaalde delen van dat geheel zodanig gekristalliseerd, dat uw bijdrage aan de verschijningsvorm van dat geheel sterk individueel is. Maar u kunt niet - en dat wil ik blijven herhalen - op een negatieve manier iets bestrijden.

Men heeft gezegd, dat wie het zwaard trekt door het zwaard zal omkomen. Daar zit veel in. Want als ik - laat mij een voorbeeld geven dat in deze tijd past - alle sex-shops teniet wil doen, dan bereik ik niets. Ik kan misschien een aantal van die zaken gaan bestrijden. Ik kan ruiten ingooien zoals een zuidelijke zielenherder heeft gedaan (die smet met stenen, maar niet naar zijn schapen, of misschien toch wel, omdat ze achter de ramen zaten), maar wat bereik ik daarmee? Ik moet begrijpen, dat als er een sex-shop is, dan is dat een uiting van iets dat bestaat. Indien ik aan dat bestaan een juistere inhoud geef en die sex-shop past er niet in, dan verdwijnt die wel. Het is ook mogelijk, dat die shop blijft passen daarin, maar dan verandert zo van karakter.

Ik behoef niets te vernietigen. Ik behoef alleen maar op te bouwen door mijzelf te zijn zo goed als ik maar kan, al dan moet ik daarbij het bestaande aanvaarden. Op het ogenblik, dat je in het heden voortdurend bezig bent met al het slechte dat er gebeurt, heb je een rotgevoel. Dan ben je net als die automobilist, die steeds zit te vloeken op anderen die zich ook niet aan de verkeersregels houden, zodat hij het landschap niet ziet waar hij doorheen rijdt. Maar als je zegt. Ach, ik houd er gewoon rekening mee. De dingen zijn er nu eenmaal maar ik probeer dat zo goed en zo prettig mogelijk te doen, dan zul je op je eigen manier verder gaan en je zult ook de vreugde kennen van wat er rond je bestaat. Je moet niet agressief zijn ten aanzien van wat bestaat. Je moet positief zijn ten aanzien van wat je binnen het bestaande tot stand wilt brengen. Er zijn allerlei verenigingen die het woord "bestrijding" in hun naam voeren, zoals "vrienden ter bestrijding van de kwakzalverij".

Weet u wat het beroerde is? De bestrijding van de kwakzalverij gebeurt door mensen, die zich vaak ten dele als kwakzalvers gedragen. De mensen, die voor de bestrijding van het roken zijn, zijn mensen die in hun onredelijkheid een verschijnsel van de maatschappij bestrijden zonder te beseffen, dat er een psychische nood bestaat waaruit de drang te roken mede wordt geboren. En zo kan ik verder gaan. Wij hebben de Bond van Geheelonthouders. Die vind ik positief. Maar als het de Bond ter bestrijding van het alcoholisme is, dan zeg ik; Lieve mensen, je moet het alcoholisme niet bestrijden. Je moet de vereenzaming en de armoede van de mensen bestrijden, die alleen nog in alcohol het gevoel van werkelijk betekenis te hebben kunnen terugvinden. Of je moet in enkele gevallen gewoon de genezingsmogelijkheid van het alcoholisme stellen. Laat mij het zo stellen: De A.A.A. is voor mij veel belangrijker dan de drankbestrijding. Ofschoon beide misschien hetzelfde nastreven, is het gemakkelijk om vanuit een rechtvaardig standpunt: "ik drink niet en daarom behoort niemand het te doen", anderen te veroordelen. Maar vanuit het besef "dit is een kwaad dat ik Zelf heb overwonnen en als je wilt, kan ik je helpen ook daar van vrij te komen", dat noem ik een positieve benadering. Ik geloof, dat er veel teveel verenigingen zijn ter bestrijding van iets en dat er veel te weinig verenigingen zijn tot opbouw van iets.

❖ *Zijn er overeenkomsten in de opvattingen van Krishnamurti en de nieuwe Leraar?*

Die zijn er ongetwijfeld ook. Ik zou echter willen stellen, dat Krishnamurti zich kenmerkt door een enorme vaagheid ten aanzien van bepaalde innerlijke problemen en zelfs processen. Naast die vaagheid stelt hij dan een juiste levenshouding of een juiste denkwijze. De Wereldleraar is wat dat betreft concreter. De Wereldmeester is veel positiever ten aanzien van de innerlijke gebeurtenissen en ontwikkelingen en de eeuwigheid die daar achter staat, welke door Krishnamurti hoogstens zijdelings als mogelijk bestaand wordt geciteerd, maar die hij in de meeste gevallen afwijst met de woorden; houd je nu niet bezig met wat er na de dood komt, zorg er maar voor dat je het nu goed doet. Ik geloof, dat dit wel een verschil is en op bepaalde punten een overeenkomst.

❖ *Nog eens terugkomend op de geneeswijzen, u heeft gezegd dat het besef dat men heeft voor de mogelijkheid der genezing hier een bijzonder grote rol speelt. Maar hoe moet dan het samenspel zijn tussen mensen (b.v. de paranormale genezers) en de geestelijke geneesmethoden waartegenover veel mensen nog altijd twijfelachtig staan?*

Als een genezing op paranormale wijze tot stand wordt gebracht, dan wordt meestal langs suggestieve weg bij de patiënt een gevoel van genezing of mogelijkheid tot genezing gewekt; dus een positieve benadering van zijn kwaal tot stand gebracht. Daarnaast zal de paranormale genezer (soms ook de geest die genezend optreedt) energieën afstaan, waarmee de patiënt zelf de genezing in feite volbrengt.

Narede.

Als wij bezig zijn met nieuwe openbaringen, dan vragen wij ons onwillekeurig af, waarom horen wij daar zo weinig van? Ik kan u dit zeggen; Een werkelijke openbaring betekent het toevoegen van nieuwe waarden aan een bestaand besef. Maar een bestaand besef zal die nieuwe waarden niet zonder meer kunnen aanvaarden. Om u een voorbeeld te geven. Als iemand naar u toe komt en hij verricht een wonder en zegt: "Ik doe dat uit die of die waarheid," dan kunt u dit geloven. Maar eerst als u het beleeft, zult u datzelfde wonder tot stand kunnen brengen. En het is juist de bedoeling dat u het zelf tot stand kunt brengen. Wat dat betreft, wil ik terugwijzen naar Jezus als u het prettig vindt. Jezus heeft namelijk ook tot zijn leerlingen gezegd: "Gaat uit, geneest de zieken en drijft de duivelen uit in mijn naam en in

de naam des Vaders." Hij heeft niet gezegd: ik kan het alleen. Hij heeft gezegd; jullie kunnen het ook. Gaat het nu meteen doen. Maar wat deden die mensen? Zij kwamen terug met heel nijldige gezichten. "Heer, er zijn anderen, niet uw leerlingen, die in uw naam en in de naam des Vaders de zieken genezen en de duivelen uitdrijven." Jezus had toen moeten zeggen: Mensen, weest blij, dat, bespaart jullie een hoop werk. De behoefte aan een zekere exclusiviteit speelt een rol, daarom horen wij van de apostelen niet zo gek veel over de genezing. Ja, in een toestand van grote opwinding heeft Paulus enkele genezingen verricht. Zoals wij ook weten, dat Petrus er enkele tot stand heeft gebracht, over de rest horen wij eigenlijk niets. Dat is zeer opvallend. Van de twaalf discipelen is er eigenlijk maar één waarvan wij wel horen. Petrus. De tweede is een soort ondergeschoven leerling, die heeft werkelijk nooit iets gehoord; dat is Paulus. Maar dezen (Petrus en Paulus) gaan het zelf doen. Om het zelf te kunnen doen is er niet een geloof nodig zonder meer. Er is een innerlijke zekerheid nodig. Een openbaring, die een leer opbouwt, die leer verkondigt en haar probeert op te leggen aan de mensen, zou de mensen wel een geloof geven en hen ertoe brengen om bepaalde dingen - ook al zijn ze niet bewijsbaar of niet bewezen - als waar te aanvaarden. Maar wat de mens niet tot stand kan brengen, is voor hem het innerlijke gevoel van, dit is deel van mijzelf.

In de nieuwe openbaringen is die zelfwerkzaamheid, dit vanuit jezelf bereiken veel belangrijker dan al het andere. En juist daarom kan het niet openlijk en in het openbaar overal worden verkondigd. Het moet als het ware een sluipend besef zijn waardoor je langzaam naar zeker je wereld anders gaat zien en gaat beseffen. ik kan meer dan ik doe.

Dit is een vraag, die u niet heeft gesteld, maar die toch altijd weer meeklinkt in allerhande beschouwingen.

Als wij de Wereldleraar en de Wereldmeester nagaan in hun verschillende leerstellingen en leerstellingen dan valt ook op dat zij nooit dogmatisch zijn. De Leraar merkte eens op:

"Als je het Pad volgt, (hij heeft het dus over Boeddha), dan zul je ongetwijfeld de eenheid met de werkelijkheid leren beséffen. Maar het is niet genoeg om te beséffen, want beséffen is iets anders dan zijn. Leer daarom één te zijn met het geheel en vanuit die éénheid voortdurend jezelf als déél van dit geheel wáár te maken, want dát is de werkelijkheid."

Dat is dus niet een leerstelling van "zo is het" en "dat is de enige weg." Het is eerder zeggen: Je kunt langs allerhande wegen komen tot een geloof, een innerlijk weten of een innerlijke aanvaarding, maar de betekenis daarvan is niet bepaald door besef alleen, maar door de realisatie van het besef in je eigen wereld.

De Wereldmeester zegt, het ook op zijn manier:

"Wanneer er een zon is, maar haar licht beroert de planeet niet, dan is er geen leven. Wanneer in ons het licht is en het beroert niet de wereld waarin wij zijn, dan blijft de wereld dood, bar en koude. Doch indien het licht in ons (de zon in ons) licht geeft aan de wereld waarin wij bestaan en aan het wezen dat wij in die wereld zijn, dan zal er vruchtbaarheid zijn en zullen alle krachten groeien en duidelijk maken hoe de schoonheid van het licht zich in alle vormen openbaart."

Twee verschillende manieren om hetzelfde te zeggen. Maar in ieder geval een aanduiding waar we naartoe moeten.

Het is allemaal goed te praten over de edele dingen, die wij moeten weten en geloven. Maar ik geloof, dat het veel belangrijker is te praten over de dingen, die wij moeten doen. Je kunt niet zeggen: Let wel op mijn woorden, maar niet op mijn daden. Woorden en daden moeten ergens een eenheid vormen. Het is geen kwestie van, ik ben erg edel en daarom zijn mijn woorden edel, dus moet je niet letten op wat ik doe. Het is doodgewoon, zoals ik leef, zoals ik de krachten in mij erken, zo moet ik spreken. Het is niet zo, dat ik moet spreken volgens de kracht die ik erken, opdat ik kan leven zoals ik het zelf prettig vind.

Ik heb geprobeerd duidelijk te máken dat de nieuwe openbaringen de confronteren met de noodzaak zelf iets te zijn én zelf iets te doen.

Maar dat houdt ook in dat je de aansprakelijkheid daarvan niet kunt afschuiven op een ander. Je kunt niet zeggen: de wereld is slecht, ik verdraag dat en daarom ben ik goed. Je kunt hoogstens zeggen; er is een verschil tussen mij en de wereld. Een verschil dat onaanvaardbaar is, daarom zal ik datgene wat ik ben zodanig tot uiting brengen, dat dat

andere in betekenis verandert. Misschien is het overbodig om dat allemaal nog te herhalen. Maar het is zo uitermate belangrijk.

Als ik zeg: hier is kracht, dan is dat gewoon een woord. Als ik zeg: hier is kracht en ik erken die kracht in mijzelf, dan is er al iets meer; dan is er de mogelijkheid van die kracht. Als ik zeg; de kracht die er is, wordt manifest door mij, dan stel ik een daad. De daad die ik stel, maakt waar wat ik zeg, maakt waar wat ik besef, maakt waar wat er is voor ons allemaal.

Men heeft wel eens gezegd; De een of andere geest of grote Leraar of grote Meester kan een kracht oproepen en daaraan mogen wij deel hebben. Maar dan moet die kracht ook kenbaar worden gemaakt voor u in uw wereld, op uw niveau van denken, van voelen, van ervaren, van handelen. Dan heeft het zin, anders is het zinloos. Een groot gedeelte van wat het verleden heeft gebracht aan grote openbaringen is zinloos geworden. Zo juist heb ik een zekere kritiek gelegd op het christendom. Ik zou deze kritiek met evenveel recht kunnen zeggen op elke andere lering. Het gevoel van verbondenheid met een kosmisch ritme, met een goddelijke eenheid, met een onbekende ademtocht misschien van de God buiten alle schepping, die de scheppende God in stand houdt, dat is niet meer vertegenwoordigd in het leven. Het gaat niet meer om een samenklinken, om het erkennen van je eigen plaats en het functioneren op die plaats. Het gaat op het ogenblik erom een ander zijn plaats af te snoepen. Maar dat heeft toch geen zin. Het zinvolle is om uit jezelf datgene te vormen wat in het geheel noodzakelijk is.

Daarmee zou ik mijn betoog willen besluiten, want wat is er eigenlijk meer te zeggen. Ik zou willen eindigen met een citaat, dat volgens heel erg goed en heel erg mooi is:

"Indien ik vanuit mijzelf" - zo spreekt de Meester - "u geef wat ik ben, zo zult ge nog steeds zijn zoals gij zijt. Doch indien wat ik ben en wordt met datgene wat gij zijt, zal de kracht die in mij bestaat en die in u bestaat door ons kenbaar worden en de grootheid openbaren van een werkelijkheid waartoe wij nu geroepen zijn. Vele krachten zijn in u, maar al deze krachten zijn te herleiden tot de Ene Kracht. Het is deze Kracht, die in mij werkt, die door mij spreekt, indien de Kracht in u en in mij werkt, zult gij handelen zoals ik handel, niet zijnde wat ik ben, maar waarmakend wat in u leeft en wat in mij leeft en in deze waarheid gestalte geven aan de Kracht waaruit het Al geboren."

Dit citaat is voor mij werkelijk het einde, niet alleen van deze lezing, naar ook van de erkenning. U zult het zelf wel ervaren. U moet de mensen en de dingen nemen zoals ze zijn. Het gaat er niet om dat je ze verandert. Het gaat erom dat je er zelf iets bij doet, waardoor het *nét* iets *méér* wordt. Erken, dat in alle dingen licht is en in alle dingen goede bedoelingen kunnen schuilen, maar dat - wanneer u het uwe erbij doet - er misschien iets ontstaat wat waar is.

De waarheid van deze tijd wordt bepaald door de nieuwe openbaringen van deze tijd. De nieuwe openbaringen van deze tijd zijn de aanduiding van datgene wat uit een samengaan van allen geboren kan worden, niet van datgene wat door de overwinning van de een op de ander misschien tot stand zou kunnen worden gebracht.